

Göteborg

VÄSTRA FRÖLUNDA nr 343,
Önnered

Boplatssområde y. stå.

Undersökningsrapport

Inv. nr **49336**

Fyndrapporter 1974

Göteborgs stadsmuseum
Arkeologisk arkivrapport

Nr 1973:5

Ark. Ark. Gbg, Kom

RIKSANTIKVARIÉÄMBETET OCH
STATENS HISTORISKA MUSEER
Box 5405
114 84 STOCKHOLM
Dnr 699/75

Dnr 340/75/0923 10 DEC. 1975

Göteborgs ark. museum
Skärgårdsgatan 4
414 58 GÖTEBORG

Riksantikvarieämbetet får meddela, att riksantikvarien
vid föredragning den 30 oktober 1975
har beslutat, att fynden från undersökning av boplats-
område å stg 17586 och 17610 B, Önnered 343, Västra Frö-
lundasn, Vg, utförd av Johan Wigforss

tillföres Göteborgs arkeologiska museum

Fynden har ~~ej~~ begärts av Eder. Fynden ej insända
av Er

~~Fynden jämte förteckning över dem kommer att översändas~~
~~genom statens historiska museum.~~

Stockholm den 30 oktober 1975

För riksantikvarieämbetet

Margareta Biörnstad
Margareta Biörnstad

Dnr. 27/75

ÖNNERED VÄSTRA FRÖLUNDA 343
BOPLATSOMRADE YNGRE STENALDER

ÖNNERED VÄSTRA FRÖLUNDA 343 BOPLATSOMRADE YNGRE STENALDER

Sonderingsundersökning på boplats med tidigare fynd av en skära och en flathuggen pilspets. Kulturlager kunde konstateras.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Läge: Stadsäga 17586 och 17610 B i Västra Frölunda, Göteborg.

Tidigare benämning: 23:S 61.

Grävningsorsak: Sondering för kostnadsberäkning inför kommande exploatering.

Grävningstid: 7-10 september 1973.

Antal timmar i fält: 19 arkeologtimmar och 11 grov-arbetstimmar.

Undersökt yta: Sonderad yta 2 900 kvm, 29 provgropar och 4 m schakt.

Platsledare: Johan Wigforss.

TOPOGRAFI

Boplatsen är belägen alldeles öster om vägen mellan Önnered och Fiskebäck innanför det större bergsområde som ligger i själva kustbandet (fig 1). Området är mycket rikt på stenåldersboplatser. Det med provgropar undersökta området utgörs av en flack odlad åker som sluttar svagt åt öster (fig 2 och 3). Dessutom togs några gropar norr och söder om åkern men sannolikt har även dessa partier varit odlade. Öster om undersökningsområdet öppnar sig landskapet mot den större låglänta och leriga sänka där Önneredsvägen går. Åkern ligger 20-23 m över havet.

TIDIGARE FYND

Platsen registrerades av Johan Alin 1915 i samband med den sk göteborgsinventeringen (Västra Frölunda socken nr 287). Då tillvaratogs 1 flathuggen pilspets, 1 skära, 3 spån och 24 skärvor. Dessa fynd har i GAM inv nr 12051-12056. Dessutom har av L. Berntsson tillvaratagits 1 skrapa och 1 avslag. Dessa föremål befinner sig i privat ägo (L. Berntssons samling, boplats nr 30).

I det tidigare materialet finns således ett tydligt senneolitiskt inslag med skäran och pilspetsen. Båda är utförda i flathuggningsteknik. Pilspetsen har urnupen bas, spetsen är avbruten (fig 4-5).

ARBETSBESKRIVNING

Över området grävdes sammanlagt 29 provgropar 0,5x0,5 m stora. I anslutning till provgrop 10 och 19 grävdes halvmeterbredda schakt vardera 2 m långa. Gropar och schakt igenfylldes efter avslutad sondering.

Platsen är ej slutundersökt. I samband med avbaning måste ytterligare kontroll av hela ytan göras.

GRÄVNINGSIAKTTAGELSER

Lagerföljden över området kan generellt beskrivas på följande sätt:

- 1) ploglager varierande från 0,2-0,4 m tjockt
- 2) kulturlager av mörk något sotig sand 0,05-0,2 m tjockt
- 3) lerig sand-sandig lera

Av fig 2 framgår i vilka gropar kulturlager kunde iakttas. I åtskilliga andra gropar fanns en mörkfärgad sand under ploglagret som kan vara delar av samma kulturlager. Kulturlagret iakttogs dessutom i både schakt 1 och 2 vilkas lagerföljd i stort överensstämmer med beskrivningen ovan. I schakt 1 insamlades fynd 30 i ploglagret och fynd 31 i kulturlagret. I schakt 2 togs fynd 32 i ploglagret och fynd 33 i kulturlagret. Fynd 34 ytplockades i den plöjda åkern.

I provgrop 4,5,11 och 12 låg det 0,25 m tjocka ploglagret direkt på leran. I några gropar iakttogs mellan kulturlagret och den leriga sanden ett grusigt lager som kan vara ett transgressionslager. Detta stöds av det faktum att en hel del av flintan, d v s även avslagen, är svallad.

Med ledning av dels förekomsten av kulturlager och dels fyndspridningen, vilka båda ger en tämligen entydig bild, kan sägas att främst i den norra och västra delen av undersökningsområdet har ett kulturlager där möjligheterna att få fram bebyggelsespar bör vara goda. Det enda spår av konstruktion som har framkommit är några skörbrända stenar i kulturlagret i provgrop 10.

Fyndtabell se omstående sida.

Fyndtabell

Fynd nr	Grävn. enhet	Flinta avslag		Flinta övrig		Flinta redskap			Övrigt
		st	gr	st	gr	art	st	gr	
1	P1	7	32	19	123				
2	P2	4	8	6	223				
3	P3	2	48	3	16				
4	P4	2	56	4	25				
5	P5	3	17	3	17				
6	P6	3	42	17	211				
7	P7	7	87	17	259				
8	P8	12	54	11	112				
9	P9	8	25	10	229				
10	P10	4	24	8	142				
11	P11	4	23	7	118				
12	P12	5	25	2	214				
13	P13	9	57	8	74	Avsl m till- huggn	1	9	
						Avsl m ret	1	33	
14	P14	5	11	3	159				Ker oorn 8 gr
15	P15	2	6	1	4				
16	P16	5	11	8	50				
17	P17	2	6	4	63	Kärna	1	120	Ker oorn 6 gr
18	P18			3	45				
19	P19	4	51	2	110				
20	P20	2	5	4	103				
21	P21	7	114	3	18	Kärnfragm	1	41	
						Kärna	1	46	
22	P22			3	8				
23	P23	5	126	8	85				
24	P24	8	52	15	75				
25	P25	1	41	2	4				
26	P26	4	20	3	40				
27	P27	2	3	2	34	Flinta m till- huggn	1	23	
28	P28			2	43				
29	P29	3	12	16	82				
30	Sch 1								
	plogl	6	35	8	105				
31	Humus+								
	kultl	7	31	10	98				
32	Sch 2								
	plogl	4	12	2	132				
33	Sch 2								
	kult								
	lager	3	2	1	14				
34	Ytpl	57	900	55	2230	Avsl m ret	2	36	
						Kärnfragm	1	21	
						Avsl m tillhuggn	1	8	
Summa		197	1896	270	5265		10		

SAMMANFATTNING AV HELA FYNDMATERIALET

Flinta	st
Knacksten	-
Kärnor	-
Kärnor	2
Kärnfragment	2
Kärnredskap tillhuggna	-
Flinta m tillhuggning	1
Kärnredskap flathuggna	-
Kärnredskap slipade	-
Avslagsredskap tillhuggna	-
Avsl m tillhuggning	2
Avsl m retusch	3
Avslagsredskap flathuggna	-
Avslagsredskap slipade	-
Obearbetade avslag	197
Övrig flinta	270
Bergart	-
Kvarts	-
Övrigt	-
Keramik, oornrad	14 gr

FYNDBESKRIVNING

Keramiken i fynd 14 och 17 utgörs endast av 3 bitar. Största skärvan är 2,9 cm stor. Den är grovt magrad med ljusa kvartskorn. Keramiken kan möjligen vara neo-litisk, närmare bestämning är svår att göra.

I flintan finns en hel del avslag som är vitpatinera-de och svallade. En ganska liten del av den slag-na flintan är av den fina mörka kvaliteten. Bland av-slagen finns en del tunna breda avslag, främst i fynd 9, som brukar vara karakteristiska för senneo-litiskt flintmaterial.

SAMMANFATTNING

Den provundersökta boplatsen ligger på en svagt slut-tande åker i Västra Frölunda i sydvästra Göteborg (fig 1 och 3). Nivån är 20-23 m över havet. Provgro-parna visade att främst i den norra och västra delen av undersökningsområdet finns ett kulturlager (fig 2). I en grop påträffades i kulturlagret några skör-brända stenar. Slagen flinta däribland en del svallad finns över hela området. I det tidigare ytinsamlade materialet finns ett senneolitiskt inslag i form av en skära och en flathuggen pilspets med urnupen bas. Boplatsen är ej slutundersökt.

SUMMARY

The settlement subjected to trial-excavation is situated on a slightly sloping cultivated field in Västra Frölunda in the south-west part of Gothenburg (figs. 1 and 3). It is situated at 20-23 m above sea-level. The trial-pits revealed the occurrence of a culture layer mainly in the north and west parts of the investigated area (fig. 2). In one pit there were some brittle-burnt stones in the culture layer. Chipped flints, including some wave-washed pieces, occurred over the whole area. In the material previously collected from the site there is a Late Neolithic element represented by a sickle and a flat flaked hollow-based arrowhead. The excavation has not been completed.

Johan Wigforss

Fig. 1
Topografisk karta. Boplatsoområdet markerat.
Topographical map. The settlement area is marked.
Skala 1:4000

Översikt
General view
Skala 1:50 000

VF 343 PROVGROPAR OCH SCHAKT TRIAL-PITS AND TRENCHES

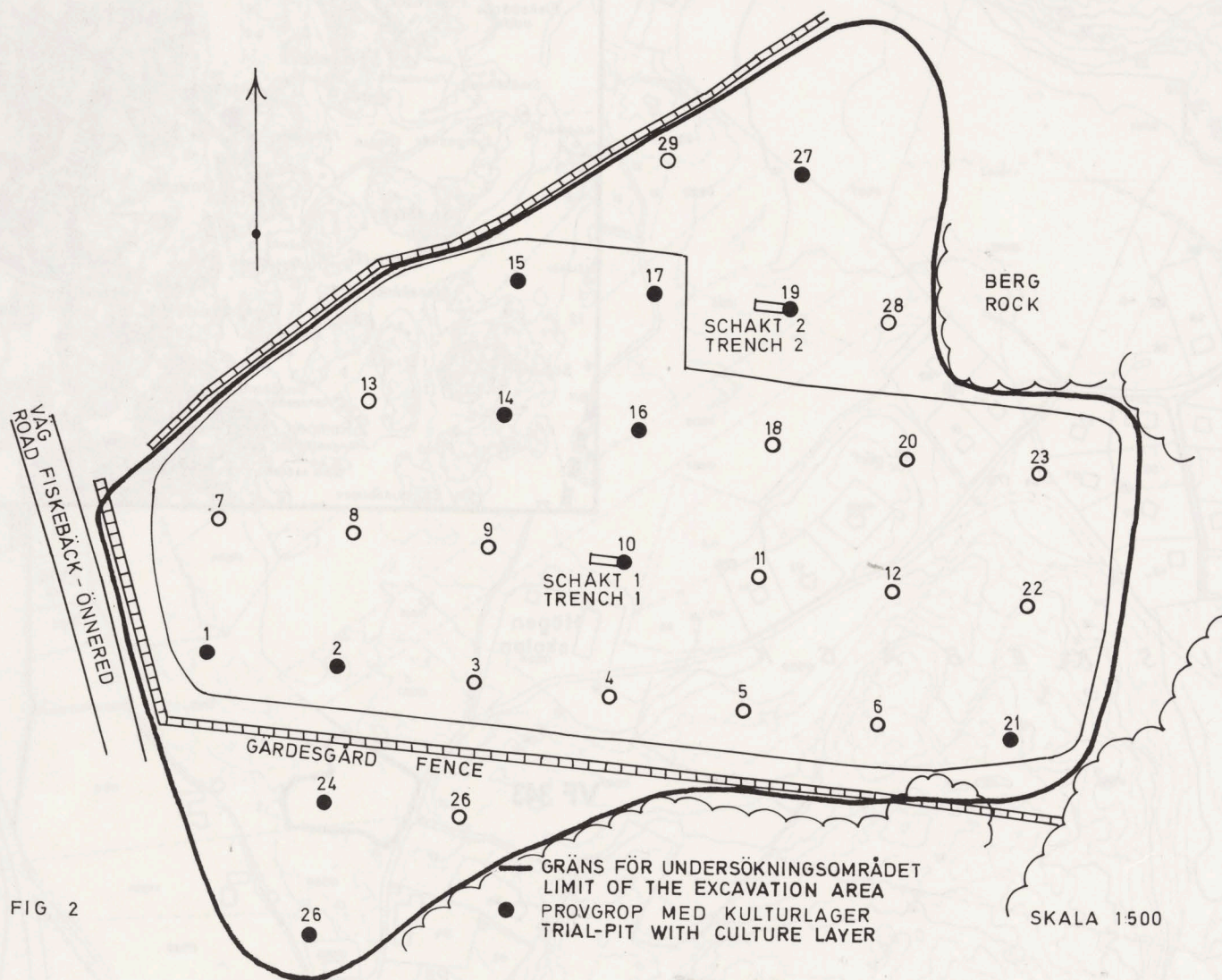

Fig 3
Boplatsen Västra Frölunda 343 sedd från väster.
The settlement Västra Frölunda 343. View from the west.

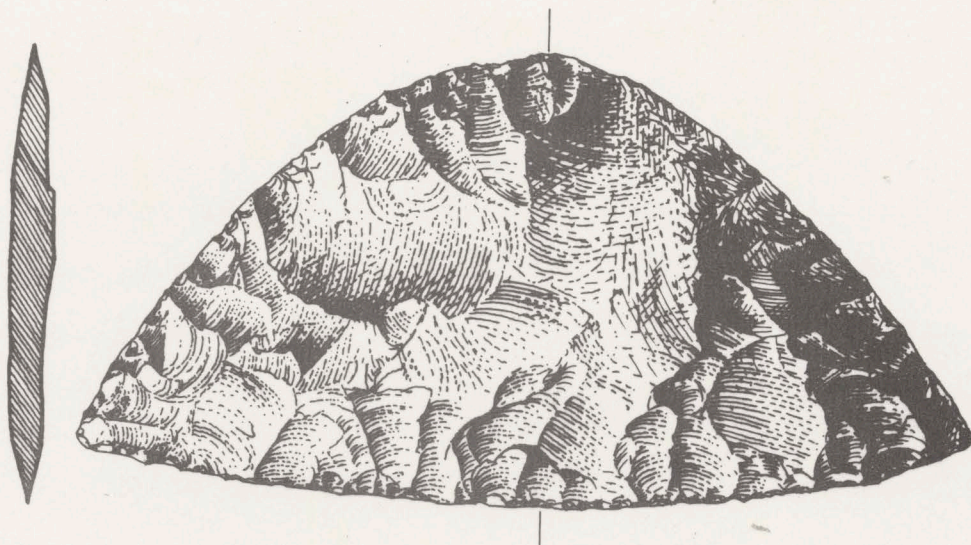

Fig 4 Skära
(inv nr 12055)

Fig 4 Sickle

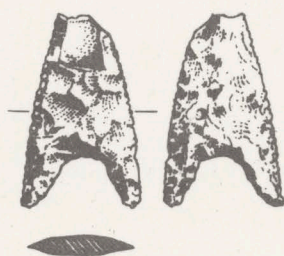

Fig 5 Flathuggen pilspets (inv nr 12054)

Fig 5 Flat flaked arrowhead

Skala 1:1